

BETRÄKTELSE (publicerad i Hälsning från Församlingsfakulteten, nr 5 2018)

Livets förgänglighet

Lär oss betänka hur få våra dagar är, för att vi må få visa hjärtan. (Ps 90:12)

Vi får många påminnelser om alltings förgänglighet och föränderlighet. I dessa dagar genom årstidens växling, men också genom nyheternas återkommande rapporter om dödsskjutningar, tidningarnas dödsannonser, någon närståendes insjuknande och insomnande, och t.o.m. genom egna nära-döden-upplevelser. Trots alla dessa påminnelser så har vi förtvivlat svårt att *betänka* hur få våra dagar är. Många kan förklara det med att livet bara rullar på. Oftast går det bra. Det sociala skydds nätet och den enastående tekniska utvecklingen när det gäller att vårda och upprätthålla liv inget en trygghet. Visserligen en falsk sådan, men likväl en trygghet. De flesta som dör är gamla. En ung och frisk människa skjuter den egna förgängligheten åt sidan. Men så finns det människor som varit nära att dö, också unga människor. De *drabbas* av tanken på hur få våra dagar är. De *smakar* hur skört livet är. Och erfarenheten visar att den besynnerliga förmågan att utvärdera en livsinriktning, att ompröva en värdering, kan infinna sig. På dödens närhet blev livet *viktigt*. Tänk om alla hade den *visheten*! Man undrar: måste vi alla den vägen vandra, att döden måste *smakas* för att livet ska tas på allvar?

Det finns dock en annan väg, som Skriften stakar ut för oss. Om det är vishet vi frågar efter, så är vishetens början *gudsfruktan* (Ps 111:10). Det innebär *omvändelse*. Vi behöver vända blicken uppåt. Livet är en gåva från Någon som ville vårt liv. Som gav oss händer, fötter, förstånd och hjärta till att utföra hans verk på jorden. Som vakar över livet. Som ger allt det där som kan kallas för "livets goda". Det goda tar vi ofta för givet och blir uppmärksamma på det, först när det tas ifrån oss. Då blir reaktionen gentemot Gud, om han får komma in i bilden, ofta ifrågasättande. Varför fick jag det här? Men det svåra och beska i livet är inte främmande för Gud. Tvärtom använder han det, ja, han ger det. Många kan vittna om att de viktigaste insikterna kom när livet var som tuffast. Prövningen ledde till uppvaknande. Vishet kom genom *tuktan*.

Om vishetens begynnelse är *gudsfruktan* så vänder sig ett vist hjärta till Gud för att se livets bakslag i Hans ljus. Allt som sker kanske inte har en mening, men allt kan få en mening. Också det som verkar vara det meningslösa slutet på allt. Att ta emot döden ur Guds hand gör att man kan finna mening med den. Varför lät du, Gud, döden komma in i världen? Och ett vist hjärta backar inte för svaret. För svaret visar att döden inte bara är orsakad av andras vårdslöshet eller ondska, av sjukdomar eller andra olyckliga omständigheter, utan av vår egen inre drivkraft. Där vi går vår egen väg, där vi är vår egen lyckas smed, där vi till slut är vår egen gud som avgör rätt och fel och vårt framtida öde – där sätter Gud fram sin hand och säger: *Hit, men inte längre*. Vår egen väg slutar i en återvändsgränd. Det är en olycksväg.

När vi får ett liv som vi kan kalla "vårt liv" så är det för att först och främst lyssna till den Gud som gav oss livet och visat vägen till det verkliga livet. Jesus sa: "Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer inte under domen utan har övergått från döden till livet" (Joh 5:24). Den som lyssnar till Jesus har ett vist hjärta. Våra

dagar är få. Men under våra få dagar talar han till oss. Den som lyssnar övergår från döden till livet. Vi dör förvisso, läggs i en grav, men Gud har sänkt ner sin hand. *Hit, men fortsättning följer.*

När Jesus hängde på korset bredvid en rövare som var döende, så bad rövaren Jesus att tänka på honom. Tänk, vilken visdom! Hela livet hade rövaren gått sin egen väg, varit sin egen lyckas smed, själv avgjort rätt och fel och till sist mött den oundvikliga (och förutsägbara!) återvändsgränden, för att i det korta livets elfte timme lyssna till sin Gud. Frågat efter *hans* väg. Och vad fick han höra? "Idag ska du vara med mig i paradiset." Inte för att rövaren lite senare skulle vara död. Utan för att Jesus en liten stund senare var död. Han hade tagit hand om rövarens eviga olycka, tagit hela hans röveri med sig in i döden, tagit rövarens förtjänta straff och sänkt Guds hand till att vara den välkomnande handen, ja, den hand som kunde föra rövaren genom dödens trånga port in i livet. Och rövaren lyssnade till Jesus. Med ett vist hjärta somnade han in i döden. Med livet i behåll.

Lär mig, du skog, att vissna glad / en gång som höstens gula blad: / en bättre vår snart blommar, / då härligt grönt mitt träd skall stå / och sina djupa rötter slå / i evighetens sommar.

O Jesus Krist, som ur din grav / stod upp med evigt liv och gav / det ut åt världen vida, / giv mig ditt liv, att även jag / må efter bitter långfredag / min påskdagsmorgon bida. (Sv.ps. 304:1,4)

Jakob Appell